

Pihamökistä enemmän iloa irti

Ylimääräinen eristekerros lisää mökkielämän nautintoa.

Kun lisäeristeet ovat paikallaan, mökki verhoillaan uusin laudoin. Mökistä tulee kuin uusi.

Pihamökki herää uuteen eloon saatuaan ylleen uuden puuverhoilun. Lisäeristys puolestaan lisää mökin käytettävyyttä. Kaksi tehtävää, jotka on helppo yhdistää.

Tämän mökin vanha ulkoverhoilu kaipaa jo enemmän kuin kipeästi uutta puupintaa ylleen. Vanha verhoilu on halkeillut ja hankala pitää puhtaana. Tämän lisäksi mökille olisi käyttötarvetta myös toisella, kylmemmällä vuosipuoliskolla. Huonolle eristykselle ja yksinkertaisille ikkunoille on tehtävä jotakin, sillä sähköpatterit ovat hehkuneet jo lähes tulipunaisina, kun

kelit ovat muuttuneet kylmemmiksi.

Päätimme toteuttaa samalla kertaa sekä ulkoverhoilun että rakenteiden tiivistämisen ja lisäeristämisen. Sekä hankkia uudet ikkunat ja ovi.

Kun vanha puuverhoilu on irrotettu, voidaan tarkistaa eristeiden kunto ja korjata esille tulleita mahdollisia vaurioita. Jos höyrynsulku, joka sijaitsee vanhan eristeen takana, ei ole täysin tiivis,

se on syytä vaihtaa samalla kertaa.

Tämän voi tehdä poistamalla vanhat eristeet ja asentamalla uuden höyrynsulun ulkopuolelta tolppien väliin. Tolppakohdista ei kuitenkaan näin tehdä koskaan tule täysin tiiviitä. Tämän vuoksi suosittelemme höyrynsulun asentamista sisäpuolelta käsin. Peitä höyrynsulku tämän jälkeen esimerkiksi 13 mm:n kipsilevyllä.

Ennen kuin ylimääräinen eristekerros voidaan asentaa ulkoapäin vanhan päälle, asennetaan vaakarimat, joihin uudet eristeet asetetaan puristuksiin. Sen jälkeen asennetaan tuulensuojat, jotka estävät tuulta puhaltamasta eristeisiin ja pienentämästä näin eristeiden

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Ole tarkkana asentaessasi verhoilua. Liian isot tai pienet raot lautojen välissä eivät näytä hyvältä.

AJANKÄYTTÖ:

3–5 päivää tämän tyyliiseen 12 m²:n mökkiin

HINTA:

Noin 2 500 € kaikkiin materiaaleihin. Jos lehtikuusen vaihtaa esimerkiksi kuuseen, kustannukset kutistuvat merkittävästi.

eristekykä. Tässä käytimme bitumi-päällystettyä tuulensuojapaperia. Älä asenna höyrynsulkua eristeiden kylmälle puolelle. Tämä aiheuttaa kosteusvaurioita rakenteeseen.

Tuulensuojan ja toisen lautaverhoilun väliin asennetaan vaakalistat. Ne muodostavat tuuletusraon, jota pitkin myös kosteus poistuu.

Joustava verhoilu

Verhoilu toteutaan lomalaudoitukseksi lehtikuusesta. Edullisempi vaihtoehto on verhoilla kuusesta. Päälimmäinen verhoilulauta peittää alempien lautojen välin. Työniloa ja nautinnollista, lämmintä mökkeilyä!

Lähtölaukaus

Aikansa eläneet vanerilevyt olivat halkeilleet ja pilasivat koko mökin ilmeen tehden siitä ikävän ja harmaan näköisen. Mökki oli vetoisa, varsinkin ikkunoiden ja ovien kohdalta. Lisäksi mökki oli huonosti eristetty. Surkea tilanne, mikäli ajatuksena oli ollut tarjota mökkiä vierailijoille yöpaikaksi.

Verhoilua purettaessa voidaan samalla tarkistaa talon kantavan puurakenteen kunto. Jos rakenteesta löytyy merkkejä lahosta tai sienistä, kannattaa pyytää ammattilaista arvioimaan korjaustarve. Joka tapauksessa kuluneet puuosat kannattaa käsitellä laholta ja sieniltä suojaavalla puunsuojaöljyllä.

1 Kun kaikki materiaalit on toimitettu, mökin remointi voidaan aloittaa. Ensimmäiseksi irrotetaan kehyslaudat ikkunoiden ja ovien ympäriltä.

Työ kannattaa tehdä useammassa vaiheessa, jotta avatut seinäpinnat saadaan jälleen nopeasti suljettua.

2 Vanerilevyt voivat olla hankalia, varsinkin jos ne on kiinnitetty pitkällä galvanoiduilla nauloilla. Väännä levyä hieaman irti pinnasta ja iske se takaisin sisään. Nyt saat naulat poistettua ulkopuolelta sorkkaraudalla.

3 Irrota ikkuna karmista. Sahaa selkäsahalla viistosti karmiin, näin karmit on helpompi saada irti. Varmista, että sahaat kohdasta, jossa ei ole nauloja tai ruuveja.

4 Nyt karmit on helppo irrottaa sorkkaraudalla. Aloita siltä sivulta, johon sahasit viistoviillon, ja jatka työtä ikkunan ympäri.

5 Nyt voit mitata olemassa olevan eristeen paksuuden. Tässä tapauksessa eristettä oli 100 mm. Ylimääräiset 50 mm eristettä, joka asennetaan ulkopuolelle, riittävät tähän mökkiin hyvin.

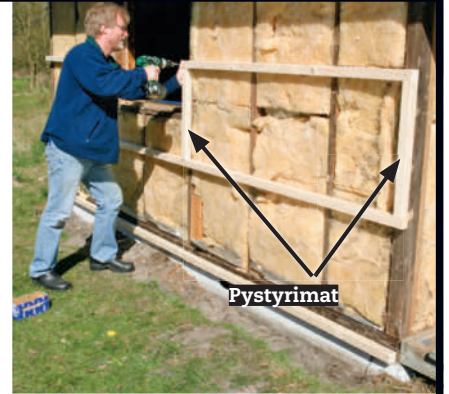
Aloita ulkopuolelta

Kun vanha verhoilu on poistettu, voidaan tarkistaa vanhat eristeet. Seinän paksuutta on kasvatettava, jotta lisäeristeille saadaan tilaa. Verhoilun alla sijaitsee rivi pystytolppia. Niiden ulkopintaan kiinnitetään vaakarimat. Tällä tavoin kylmäsiltoja muodostuu vain sinne, missä pysty- ja vaakaosat risteytyvät.

Tämän mökin ikkunat ja ovi kaipaavat kipeästi uusimista. Jos et joudu vaihtamaan näitä, ole kuitenkin tietoinen siitä, että nykyikkunat ja ovi jäävät väistämättä valmista ulkoseinäpintaa sisemmäksi ja talon katoksesta tulee pienempi, kun talon ulkomitat kasvavat uuden verhoilun myötä.

1 Jos eristeitä on liian vähän tai ne ovat huonokuntoisia, ne on vaihdettava. Tässä kohteessa voisimme tyytyä vain täydentämään eristemääriä joissakin kohdin.

2 Kiinnitä vaakarima alasidepuuhun ja työskentele tästä ylöspäin. Käytä kahta pystyrimaa, jotka ovat 1 cm:n lyhyempiä kuin eristelevyjen leveys, niin saat etäisyydestä sopivan. Ruuvaa vaakarimat vanhoihin pystytolppiin kiinni.

3 Kiinnitä rimat ikkunoiden ja oviaukon ympärille niin, että aukot saavat raamit ympärilleen. Kiinnitä pystyrimat riittävän monin ruuvein, sillä karmit kiinnitetään näihin rimoihin.

4 Aseta uusi ikkuna paikoilleen. Merkitse karmiin 5 cm:n päähän sen etureunasta merkiviiva. Aseta ikkuna aukoon siten, että karmen merkiviivat ovat tasan pystyrimojen etureunan kanssa, ja säädä kiiloilla tms. ikkuna tarkasti suoraan.

5 Esiporaa ikkunan karmiin 6 mm:n terällä. Kiinnitä sen jälkeen karmi kahdella karmiruuvilla joka sivulta. Me käytämme kiiloja ilmatyynyjä. Ne ovat käteviä välineitä ovien ja ikkunoiden asennuksissa.

TARVIKKEET

Siperian lehtikuusella on monta hyvää puolta. Luonto on jo valmiiksi kyllästännyt lehtikuusen, joten se sekä kestää että näyttää kauniilta. Mänty ja kuusi pitää, myös kyllästettyinä, käsitellä puunsuoja-aineella.

TYÖKALUT

Nerokas Winbag-ilmatyyny. Winbag on itse asiassa vain pieni vahva ilmapatja, joka pumpataan ilmalla sopivaan kokoon. Ilmatyyny korvaa perinteiset kiilat ja palat, mm. ikkunoiden ja ovien asennustöissä.

Uudet eristeet

1 Täytä rimojen välit eristevillalla. Tämä sujuu nopeasti, eikä ylijäämälaloja juuri jää, kun eristelevyt asetetaan rimojen väliin puristuksiin.

2 Rakenne suljetaan tuulensuoja-paperilla, joka kiinnitetään niiteillä rimoihin. Kaistaleet on limitetävä vähintään 15 cm. Ikkunoiden ja ovien ympäristöt tiivistetään saumanauhalla tai uretaanivaahdolla. Merkitse rimojen paikat paperiin.

Ulkoseinän rakenne

Kuvasta näkyy puurunkoisen ulkoseinän rakenne monine eri kerroksineen.

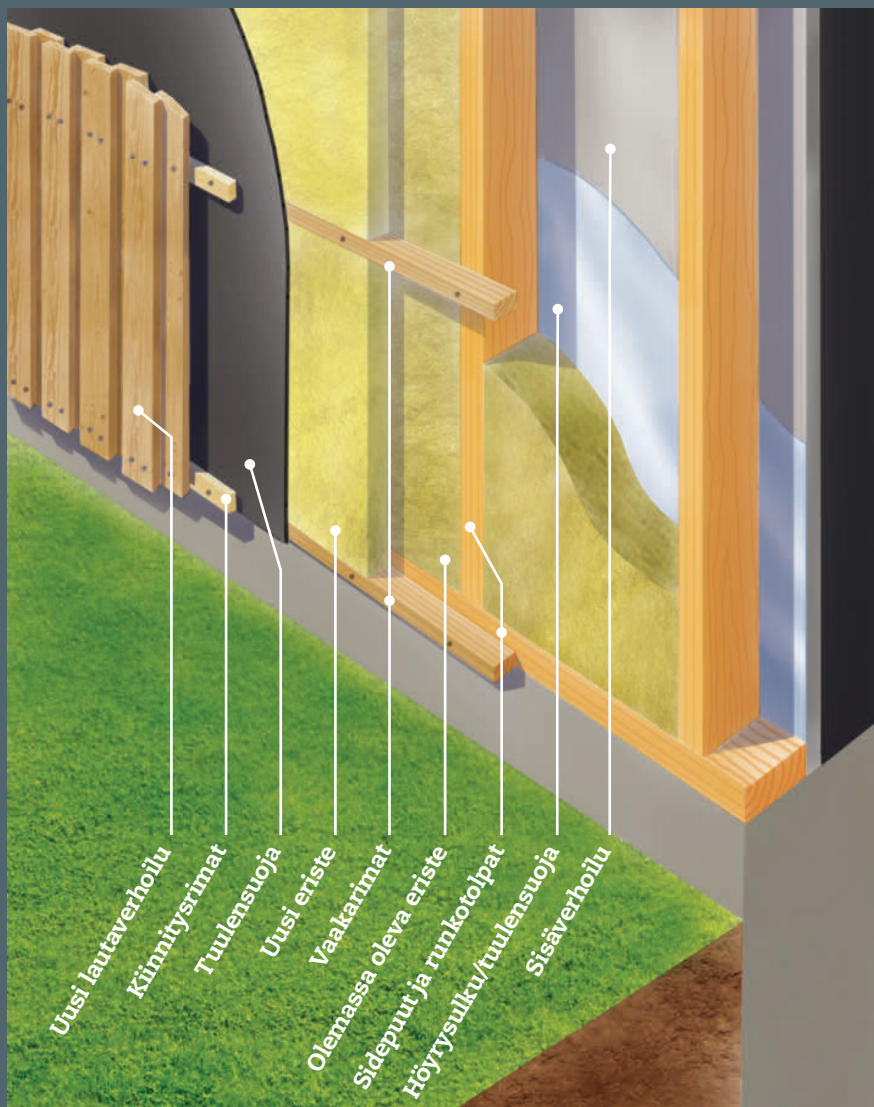
Kantava rakenne koostuu runkotolpista ja sidepuista – sekä sisäpuolen verhoilusta ja höyrönsulusta. Mökkirakenteissa höyrönsulkuna toimii tuulensuoja. Olemassa oleva (vanha) eriste korvataan ajan myötä täysin uusilla eristeillä, jos vanhat eristeet ovat huonokuntoiset. Vanhan eristeen ulkopuolelle kiinnitetään vaakarimat ja niiden väliin lisäeristeet.

Me käytimme tässä 50 x 50 mm:n rimoja ja 50 mm:n mineraalivillaaeristettä, mutta myös 45 x 95 mm:n puutavaraa ja 95 mm:n mineraalivillaa voi käyttää. Tämän päälle kiinnitettiin 25 x 50 mm:n rimat, joihin höyrönsulku tai tuulensuojapaperi saadaan kiinni. Uloimpana kerroksena on lautaverhoilu.

TÄRKEÄÄ

Vältä kesäcondensoituminen.

Älä käytä höyrönsulkua kohteessa, jota ei lämmitetä ympäri vuoden, jotta välttyt rakenteita vaurioittavalta kesäiseltä kondensoitumiselta. Käytä höyrönsulun sijaan tuulensuojapaperia.

3 Kiinnitä vaakalistat vaakalautojen päälle ruuveilla. Jos olet tehnyt tuulensuojapaperiin jo etukäteen merkit, on paperin alla olevien rimojen sijainti helppo löytää.

4 Paina listat tiivistynyttä saumanauhaa/uretaanivaahtoa vasten ja kiinnitä listat ikkunoiden ja ovien ympärille.

5 Työnnä sinkityn, muovipinnoitetun vesipellin reuna alakarmin uraan ja naulaa pelti kiinni listaan. Käytä kiinnittämiseen sinkittyjä nautoja tai ruuveja.

Verhoilu

Valitsimme mökin ulkoverhoiluksi loma-laudoituksen. Sillä on monta hyvää puolta. Lautojen väliin jäävä ilmarako antaa joustovaraa, joten verhoiluun voi päättää kokonaisuuden laudoin kaikkiin kulmauksiin sekä ikkunoiden ja oven vierustoilta. Rako toimii myös tuuletusvälinä lautojen välissä.

Lautoja asennettaessa on ensin selvítettävä, kuinka suuri väli lautojen väliin jää sisemmässä verhoilukerroksessa, jotta verhoilu voidaan tehdä täysin lauteveyksin. Tämän mitan voi laskea, mutta tehtävästä selviää helpommalla valmistamalla mittakepin, johon on tehty merkinnät 5:n ja 10 cm:n välein (kts. myös ohjeet tämän sivun alareunasta).

3 Kahdesta listasta kulman muotoon tehdyllä mallilla voit nopeasti tehdä merkinnät ensimmäiseen lautakerrokseen. Toinen lautakerros sijoittuu siististi rakokohtiin. Me käytämme 10 cm leveitä lautoja, joten raoksi sopii 25 mm.

1 Merkitse vaakalistoihin ensimmäisen lautakerroksen sijainti. Käännä mittakeppiä (jossa on merkinnät 5 ja 10 cm:n välein), kunnes seinän kumpaankin ulkoreunaan mahtuu täysleveys lauta. Siirrä merkit vaakalistaan vesiväliä avulla.

4 Toinen lautakerros asetetaan merkien päälle ja kiinnitetään vaakalistoihin 75 mm pitkällä ruuveilla. Ruuvit asetetaan eri korkeudelle listaan, sillä jos aluslautoihin tulee halkeama, irtoaa vain yksi ruuvi.

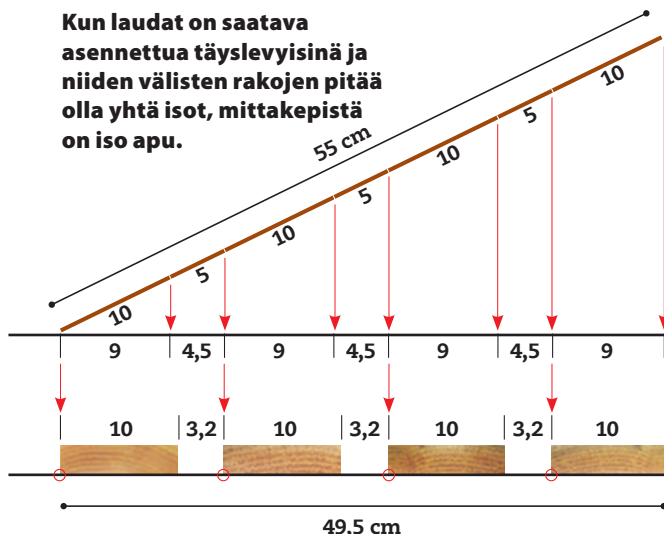
2 Pidä lautoja merkintöjen kohdalla ja kiinnitä ne vaakalistoihin 55 mm:n pituisilla ruuveilla. Aseta ne pari senttimetriä lomittain alareunassa. Ota huomioon, että laudat taipuvat hieman kuivuessaan, joten käännä sydänpuoli ulospäin.

5 Vesipellin alle tulevat laudat asetetaan vesipeltiä vasten ja lasketaan sitten pari mm alaspäin ennen kuin ne kiinnitetään. Muuten ne painavat peltiä ylöspäin. Vesipellin yläosan voi kattaa listalla, joka ruuvataan kiinni.

Lautojen jako oikein

Kun laudat on saatava asennettua täysleveysinä ja niiden välisten rakojen pitää olla yhtä isot, mittakepistä on iso apu.

Esimerkki:

Asennamme täysleveät laudat (10 cm leveä lauta) 49,5 cm leveälle seinälle. Jakamalla mittakeppi 5:n ja 10 cm:n kappaleisiin ja pitämällä keppiä viistoon voit "puristaa" 55 cm:n mittakepin noin 49,5 cm:n seinäleveyteen. Piirroksen ympyrät osoittavat, mihin kohtaan laudat sijoitetaan.

TARVIKELUETTELO

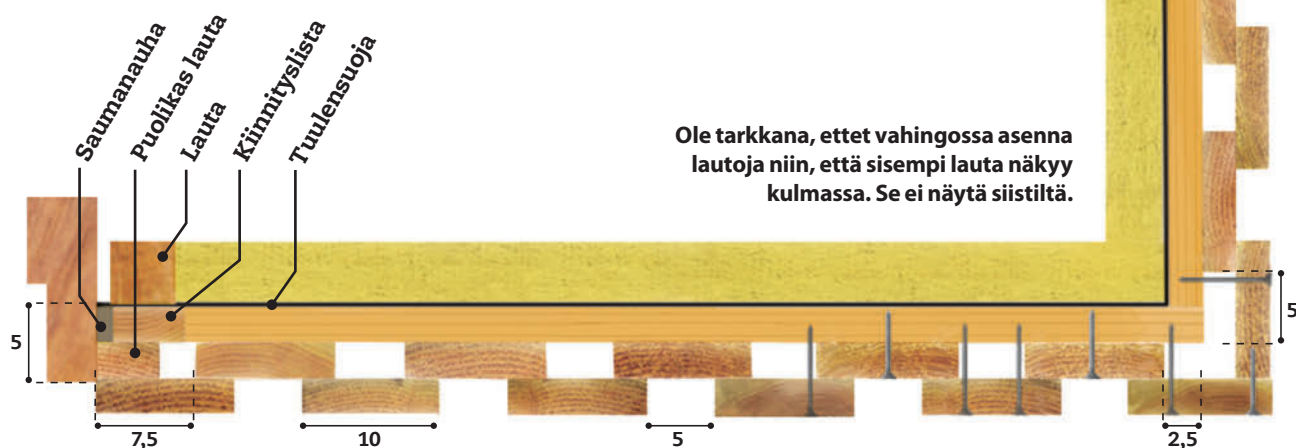
Tarvikkeet

- Vaakalaudat, 50 x 50 mm
- Listat, 25 x 50 mm mäntyä
- Verhoilulaudat, (25 x 100 mm, lehtikuusi/kuusi)
- 50 mm mineraalivillaa
- Pohjuste ja öljy lehtikuusta varten
- Puuruuveja, 4 x 60 mm ja 5 x 80 mm
- Ruost.ruuveja, 4,2 x 55 mm ja 4,8 x 75 mm
- Karmiruuveja, 7,5 x 112 mm
- Laajentuvaa saumanauhaa
- Sinkitty vesipelti ja sinkittyjä nautoja
- Ikkunat ja ovet
- Tuulensuojapaperi

Lehtikuusesta: www.lehtikuusi.fi

Lautojen sijainti

Tästä näet, miten lomalaudoitus asettuu. Oikeasta reunasta näet talon kulmarakenteen ja vasemmalta laudoituksen päättymisen karmiin: pystylautaan. Sen jälkeen on pystylistä, joka painautuu saumanauhaa/uretaanivaahtoa vasten. Puolikas lauta tukee ulointa verhoilulautaa.

[jälkeen]

[ennen]

Verhoilu oli huonokuntoinen ja mökki huonosti tiivistetty ikkunoiden ja oven kohdalta. Myös eristys oli puutteellinen.

Yhdellä kertaa iskettiin kaksi kärpästä: uusi, upea lautaverhoilu yhdistettynä riittävään lisäeristykseen. Lisäksi katto on saanut uudet tuuli- ja räystäslaudat 28 x 150 mm:n lehtikuusesta sekä uuden paanukuvioisen bitumikatteen.